

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, Consiliul adoptă următoarea

DECIZIE

Nr. ...

Data: ...

Prin contestația nr. 1011/24.05.2024, înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor sub nr. 32694/27.05.2024, formulată de SC ... SRL, cu sediul în ..., înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. ..., cod de identificare fiscală RO ..., reprezentată legal de ..., împotriva documentației de atribuire elaborată de ... SA, prin, cu sediul în ..., str. ..., jud. ..., în calitate de autoritate contractantă, în cadrul procedurii de atribuire organizată în vederea încheierii acordului-cadru de servicii având ca obiect „*Întreținere curentă pe timp de iarnă Anul I-Anul IV a drumurilor naționale/drumurilor expres/ autostrăzilor din administrarea D.R.D.P ... - Lot 2 - SDN ...*”, s-a solicitat:

- 1) În principal, obligarea autorității contractante la remedierea aspectelor de nelegalitate din documentația de atribuire, în sensul indicat în cuprinsul contestației;
- 2) În subsidiar, anularea procedurii de atribuire în situația în care se constată că nu pot fi dispuse măsuri de remediere care să permită continuarea legală a procedurii de atribuire;
- 3) Suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea contestației;
- 4) Obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea prezentei contestații.

Prin Încheierea nr. ... din 03.06.2024, Consiliul s-a pronunțat asupra capătului de cerere de suspendare a procedurii de atribuire până la soluționarea fondului contestației, pe care l-a respins ca rămas fără obiect, în urma suspendării procedurii de către autoritatea contractantă.

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,

asupra cauzei de față, constată următoarele:

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestația formulată de SC ... SRL, împotriva documentației de atribuire elaborată de către ... SA, prin, prin care se solicită adoptarea măsurilor precizate mai sus.

Preliminar, contestatorul face precizarea că documentația de atribuire conține o serie cerințe imprecise, restrictive, disproporționate, nelegale sau care nu au legătură cu obiectul procedurii de achiziție.

1) În ceea ce privește prevederile caietului de sarcini și modelului de contract subsecvent potrivit cărora, în situația în care perioada de staționare pentru utilajele din baze depășește 72 de ore consecutive, plata acestora în continuare se va confirma și efectua pentru doar 8 ore din 24, la tarif de staționare, contestatorul învederează că, în cadrul secțiunii 4.2 Tarife, elemente constitutive ale tarifului din caietul de sarcini (pag. 7-8) se prevăd următoarele:

«4.2.1. - Prestațiile utilajelor închiriate se vor tarifa și plăti cu următoarele tarife:

- Tarif de acționare - tariful care se aplică pentru timpul din programul de lucru în care mijloacele de mecanizare funcționează din momentul emiterii ordinului/dispoziției date de reprezentanții S.I.A./S.D.N. și înregistrarea utilajului în registrul de intrare/ieșire de la baza de deszăpezire, coroborat cu orele active din fișa GPS a utilajului;

- Tarif de staționare (tehnologic) - tariful care se aplică pentru timpul în care mijloacele de mecanizare staționează:

- 4.2.2. - Tariful de staționare nu se va achita în situațiile și pe durata în care utilajele în cauză nu sunt disponibile pentru intervenție (sunt defecte sau lipsa carburant sau deservenți care nu sunt la dispoziția beneficiarului).

- 4.2.3. - În perioadele de timp în care condițiile meteo-rutiere sunt favorabile, atât personalul deservent, cât și mijloacele de mecanizare vor rămâne la dispoziția beneficiarului.

- 4.2.4. - Tarifele nu conțin TVA.

- 4.2.5. - Tarifele vor fi exprimate în lei.

- 4.2.6. - Pentru utilajele închiriate la cerere se va deconta acționarea/staționarea (după caz).

- 4.2.7. - În situația în care perioada de staționare pentru utilajele staționate în bază depășește 72 de ore consecutive, plata acestora în continuare se va confirma și efectua pentru doar 8 ore din 24, la tarif de staționare.

- Calculul pentru cele 72 de ore se va efectua începând cu ultima oră de acțiune confirmată.

- Tarifele de acționare-staționare se vor oferta în baza costurilor reale din piață, justificate pe elemente constructive, astfel:

- Tarif acționare: cheltuieli cu amortismentul, cheltuieli cu combustibilul, cheltuieli cu lubrifianti, cheltuieli salarizare, cheltuieli cu anvelope, cheltuieli cu acumulatori, taxe, cheltuieli indirecte, profit;

- Tarif staționare: cheltuieli cu amortisment, cheltuieli salarizare, taxe, cheltuieli indirecte, profit.

- Ofertanții vor păstra aceleași procente pentru cheltuielile indirecte și profit în cadrul fiecărui preț unitar ofertat.»

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 5.2. din modelul de contract subsecvent de servicii:

«(1) Prestațiile utilajelor închiriate se vor tarifa și plăti cu următoarele tarife:

- Tarif de acționare: respectiv tariful care se aplică pentru timpul din programul de lucru în care mijloacele de mecanizare funcționează din momentul emiterii ordinului/dispoziției date de reprezentanții S.I.A./S.D.N. și înregistrarea utilajului în registrul de intrare/ieșire de la baza de deszăpezire, coroborat cu orele active din fișa GPS a utilajului.

- Tarif de staționare (tehnologici): respectiv tariful care se aplică pentru timpul în care mijloacele de mecanizare staționează;

(6) În situația în care perioada de staționare pentru utilajele staționate în baze depășește 72 de ore consecutive, plata acestora în continuare se va confirma și efectua pentru doar 8 ore din 24, la tarif de staționare. Calculul pentru cele 72 de ore se va efectua începând cu ultima ora de acțiune confirmată.»

Așadar, în situația în care perioada de staționare pentru utilajele staționate în bază va fi de 72 de ore consecutive, plata orelor de staționare în continuare se va confirma și efectua doar pentru 8 ore din cele 24 de ore de staționare, în condițiile în care în aceeași secțiune din caietul de sarcini se prevede în mod expres că, în perioadele de timp în care condițiile meteo-rutiere vor fi favorabile, atât personalul deservent cât și mijloacele de mecanizare vor rămâne în bază, la dispoziția beneficiarului, pregătite să intervină.

Totodată, în cadrul caietului de sarcini, au mai fost prevăzute următoarele:

- După Nota de la punctul 4.1 din caietul de sarcini (pag. 6), se menționează că asigurarea permanenței pe perioada contractului și/sau ordinelor emise este în responsabilitatea prestatorului și va fi conform legislației în vigoare, iar utilajul cu operatorul/conducatorul auto (deservent) va fi la dispoziția beneficiarului;

- Perioada de desfășurare a prestațiilor, prevăzută la pct. 5.1.2. - din caietul de sarcini (pag. 8), conform Normativului privind prevenirea și combaterea înzăpezirii drumurilor publice - indicativ AND nr. 525/2013, este cuprinsă pe perioada anul I, II, III și IV, astfel: - 20.10 anul curent - 31.03 anul următor (de la momentul intrării în vigoare a Ordinului de intrare în baza de dezăpezire până la Ordinul de ieșire din baza de dezăpezire).

Astfel, de la data intrării în vigoare a Ordinului de intrare în baza de dezăpezire și până la Ordinul de ieșire din baza de dezăpezire ofertantul este obligat să mențină atât utilajele de dezăpezire, cât și deservenții care le operează la dispoziția autorității contractante, însă autoritatea contractantă înțelege să efectueze plata doar pentru 8 ore din cele 24 de ore de staționare în ipoteza în care perioada de staționare va depăși 72 de ore consecutive de la ultima oră de acționare a utilajului confirmată.

Având în vedere că prin prevederile documentației de atribuire și ale modelului de contract se impune prezența în baza de dezăpezire a personalului ofertantului, dar și a utilajelor de dezăpezire, iar pe de altă parte sunt prevăzute tarife distincte pentru orele de acționare și pentru orele de staționare, petenta consideră că dispoziția din caietul de sarcini și clauza din modelul de contract subsecvent de servicii de dezăpezire sunt nelegale.

Cu privire la aceste susțineri arată că, analizând Centralizatoarele de dezăpezire prevăzute în Anexa nr. 2B la caietul de sarcini, se observă că pentru utilajele implicate în acțiunile de dezăpezire numărul orelor de acționare reprezintă aproximativ 15% din numărul total de ore, iar orele de staționare reprezintă 85% din numărul total de ore.

Având în vedere că în cadrul documentației de atribuire s-a prevăzut un tarif distinct pentru orele de staționare, iar utilajele vor staționa, petenta apreciază că autoritatea contractantă trebuie să

plătească toate orele de staționare și nu un număr mai mic (spre exemplu o treime).

Așteptarea utilajelor în vederea intervenirii pentru efectuarea acțiunilor de dezăpezire reprezintă un serviciu ce va trebui prestat de fiecare ofertant, iar în costul orar al acestui serviciu sunt incluse cheltuielile cu amortismentul utilajului, cheltuieli cu salarizarea deserventului, taxe, cheltuieli indirecte și profit.

Din moment ce cheltuielile cu amortismentul utilajelor, cheltuielile cu salarizarea, cheltuielile cu taxele aferente și alte cheltuieli indirecte se produc în mod constant în toată perioada în care utilajele staționează în bază, iar ofertantul trebuie să suporte aceste cheltuieli, petenta consideră că este nefiresc ca autoritatea contractantă să achite doar o treime din prețurile tarifelor pentru perioadele de staționare, perioade de timp în care atât utilajele, cât și deservenții acestora se afla la dispoziția acestora.

Raportat la dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. I) din Legea nr. 98/2016 și având în vedere că este vorba de un contract cu titlu oneros, autoritatea contractantă trebuie să plătească toate orele efectuate, respectiv cele de acționare și cele de staționare a utilajelor și nu se poate admite plata parțială a orelor de staționare.

Contestatorul învederează că, în forma în care este redactat caietul de sarcini, ofertanții sunt obligați să acorde gratuități autorității contractante, în sensul de a accepta neplata a două treimi (66%) din orele de staționare, deși mijloacele mecanizate pentru efectuarea dezăpezirii și personalul deservent al acestora sunt la dispoziția sa de la data primirii ordinului de intare în bază și până la data primirii ordinului de ieșire din bază.

Aceasta subliniază că, întrucât autoritatea contractantă, din faza de inițiere a procedurii de atribuire, a stabilit că se va achita doar o treime din prețul tarifelor de staționare a utilajelor în situația în care perioada de staționare în bază va depăși 72 de ore consecutive, a creat un dezechilibru financiar între obligațiile pe care le are contractantul în perioada de staționare a utilajelor și avantajele de natură financiară pe care le poate obține pentru menținerea la dispoziția autorității contractante a utilajelor de dezăpezire și a deservenților acestora.

În același sens arată că, prin acceptarea unei documentații de atribuire și a unui model de contract subsecvent de dezăpezire prin care se instituie în mod intenționat de către autoritatea contractantă un dezechilibru contractual major, oricare dintre operatorii economici ofertanți va renunța la dreptul de a invoca ulterior impreviziunea contractuală în vederea reechilibrării financiare a contractului de achiziție publică.

În acest context, contestatorul este de părere că autoritatea contractantă trebuie să modifice prevederile caietului de sarcini și ale modelului de contract subsecvent de servicii de dezăpezire, astfel încât operatorii economici care vor fi declarați câștigători ai procedurii de atribuire să aibă posibilitatea de a fi plătiți pentru toată perioada de staționare efectivă a utilajelor, modificarea documentației de atribuire

putându-se realiza prin eliminarea clauzei nr. 4.2.7. din caietul de sarcini și prin eliminarea art. 5.2. alin. (3) din modelul de contract subsecvent de servicii de dezăpezire.

În subsidiar, în măsura în care autoritatea nu va elimina din caietul de sarcini și din modelul de contract subsecvent de lucrări clauzele care limitează plata orelor de staționare, consideră că autoritatea contractantă are posibilitatea de a indica o anumită perioadă în care condițiile meteo vor fi favorabile și în care utilajele de dezăpezire și personalul deservent vor fi la dispoziția autorității contractante, eliminând obligația ca personalul deservent și utilajele de dezăpezire să rămână permanent la dispoziția sa.

În susținerea acestor argumente, petenta indică că, într-o speță identică, în care calitatea de autoritatea contractantă a avut-o ..., prin Decizia nr. 6/2C9/5422 din 07.01.2014 a fost obligată să modifice caietul de sarcini astfel încât operatorii economici să fie plătiți pentru perioada de staționare efectivă, urmând ca acest lucru să se realizeze fie prin eliminarea clauzei 4.2.7 din caietul de sarcini, fie prin indicarea unei anumite perioade de timp în care condițiile meteo sunt favorabile și în care personalul deservent și mijloacele de dezăpezire să rămână permanent la dispoziția achizitioarei.

2) În ceea ce privește prevederile caietului de sarcini - Secțiunea 4.1.1.- Dotări obligatorii necesare pentru utilaje potrivit cărora „*sistemul de funcționare al răspânditorului de material să fie comandat exclusiv din cabină, cu sistem hidraulic cu motor auxiliar. Nu se acceptă ca echipamentul RSP să fie antrenat cu roata ajutătoare pe sol, sau de roata mașinii*”, consideră că și această cerință din caietul de sarcini este restrictivă, întrucât singura diferență dintre un răspânditor de material cu sistem hidraulic cu motor auxiliar și un răspânditor cu roată ajutătoare pe sol sau de roata mașinii este că primul se antrenează prin intermediul unui motor auxiliar propriu, iar cel de-al doilea se antrenează prin sistemul utilajului purtător.

Contestatorul subliniază că toate răspânditoarele utilizate în activitatea de dezăpezire sunt angrenate hidraulic și sunt dotate constructiv cu pupitre de comandă din cabina utilajului, cu excepția răspânditoarelor de materiale angrenate mecanic, care sunt excluse din start din această procedură de achiziție, întrucât nu pot fi echipate cu pupitre de comandă din cabina utilajelor.

Totodată, arată că indiferent dacă antrenarea sistemului hidraulic se face cu motor auxiliar de către sistemul hidraulic propriu al utilajului purtător, cu roata ajutătoare pe sol sau cu roata autovehiculului purtător, toate răspânditoarele de materiale antiderapante sunt dotate constructiv cu pupitre de comandă.

Practic, sistemul hidraulic al răspânditorului este compus din câteva hidromotoare angrenate de o pompă hidraulică care poate fi antrenată, după caz, de motorul auxiliar al utilajului purtător, de roata utilajului purtător sau de roata ajutătoare pe sol, neexistând nicio diferență în funcționarea răspânditorului, indiferent de modul de antrenare al pompei hidraulice.

Așadar, având în vedere că, din punct de vedere tehnic, al capacității și vitezei de împrăștiere a materialului antiderapant, ambele sisteme de răspânditoare sunt la fel de performante, consideră că cerința tehnică impusă este de natură să restricționeze participarea operatorilor economici care nu dețin sisteme hiraulice cu motoare auxiliare pentru răspânditoarele de material antiderapant.

Concluzionând, pentru toate considerentele expuse mai sus, contestatorul solicită admiterea contestației așa cum a fost formulată și, în situația în care nu pot fi dispuse măsuri de remediere care să permită continuarea legală a procedurii de atribuire, solicită anularea procedurii în temeiul art. 26 alin. (7) din Legea nr.101/2016.

Cu adresa nr. 16663/14.06.2024, înregistrată la Consiliu sub nr. 37751/17.06.2024, autoritatea contractantă a transmis punctul de vedere cu privire la contestație.

1. Referitor la prima critică, autoritatea contractantă arată că a constatat pe perioada ultimilor 8 ani de când a utilizat același tip de contract pentru serviciile de dezăpezire că există perioade lungi, uneori chiar mai lungi de o lună de zile, în care, din cauza condițiilor meteo favorabile, utilajele prestatorului staționează, generând cheltuieli autorității contractante.

În vederea optimizării costurilor activității de dezăpezire, în situația în care condițiile meteorologice prognozate sunt favorabile, autoritatea contractantă avea la dispoziție fie varianta de a scoate din bază utilajele o perioadă scurtă de timp (situație în care prestatorului nu i se achita niciun fel de tarif, întrucât utilajele nu erau la dispoziția autorității contractante, nefiind mobilizate în baze) a le remobiliza imediat ce acest lucru ar fi devenit necesar, fie varianta prezentată în documentația de atribuire, în care fără a se scoate utilajele din baze, se achită prestatorului un tarif minim, de 8 ore staționare, din 24.

Autoritatea contractantă precizează că a stabilit ca tarifarea celor 8 ore din 24 să se facă numai dacă trec minim 72 de ore de la momentul ultimei acționări, desigur cu condiția obligatorie ca utilajul împreună cu deserventul acestuia să fie prezent în baza de dezăpezire a autorității contractante 24 de ore din 24.

Autoritatea contractantă susține că în situația în care ar fi optat pentru varianta scoaterii utilajelor din baze pentru perioade scurte de timp în cazul unor prognoze meteo favorabile, urmată de remobilizarea acestora imediat ce condițiile meteo ar fi impus-o, prestatorii ar înregistra costuri suplimentare indirecte, generate de necesitatea transportului acestor utilaje la/de la bazele de dezăpezire la/de la sediul acestora.

Autoritatea contractantă menționează că, având în vedere desfășurarea destul de greu previzibilă a fenomenelor meteo pe perioada unei ierni, în situația în care s-ar fi optat pentru demobilizarea temporară a utilajelor prestatorilor, aceștia nu ar avea posibilitatea de a le utiliza la alte activități, întrucât respectivele utilaje sunt echipate cu echipamente specifice acestei activități, iar dezechiparea de acestea în vederea

efectuării unor alte activități, urmată de reechiparea utilajelor cu aceste echipamente este o activitate care consumă mult timp.

În opinia autorității contractante, condiția impusă de autoritatea contractantă vine în avantajul prestatorilor, întrucât aceștia vor avea posibilitatea de a fi plătiți (8 ore din 24) în situația în care în acel interval nu efectuează practic nici un serviciu.

În acest context, consideră că afirmațiile contestatorului prin care încearcă să conducă în mod eronat la ideea că aceasta ar trebui să „ofere gratuități” sunt absurde.

2. Referitor la cea de-a doua critică, autoritatea contractantă susține că a introdus această cerință pentru utilajele care vor efectua activități de combatere a lunecuşului și deszăpezirii în vederea reducerii consumului de materiale, în vederea optimizării modului de acționare cu sare, respectiv din considerente precum:

- utilajele care au echipamentul RSP acționat de roată ajutătoare nu pot controla eficient pornirea/oprirea răspândirii sării, aceasta fiind condiționată de mișcarea utilajului. Din acest motiv, aceste utilaje nu se pot folosi în acțiuni de patrulare, care necesită răspândirea sării cu rol preventiv, numai în anumite locații în anumite circumstanțe, conform normativului AND 525;

- utilajele care au echipamentul RSP acționat de roată ajutătoare nu au un bun control al consumului de sare. Acestea încep să răspândească sare în momentul pornirii de pe loc, respectiv sunt obligate să consume întreaga cantitate de sare, neavând posibilitatea tehnică de a fi descărcate la întoarcerea în bază;

- această tehnologie a echipamentelor RSP acționat de roată ajutătoare este o tehnologie actualmente învechită, în prezent fiind de multe ori în situația în care se găsesc cu dificultate piese de schimb pentru reparații. De asemenea, în prezent sunt disponibile pe scară largă noi sau second-hand, echipamente RSP mult mai performante, cu motor propriu, care au un control eficient al consumului de sare, care sunt mult mai ușor de întreținut, fiind mai noi.

După depunerea contestației, SC ... SRL a depus dovada constituirii cauțiunii în cuantum de ...,00 lei, prin consemnarea la CEC Bank – Sucursala Suceava a sumei respective, conform recipisei de consemnare nr. ..., suma fiind consemnată la dispoziția Consiliului pentru contestația aferentă procedurii organizată de către ... SA.

Cauțiunea constituită se va restitui, la cerere, nu mai devreme de 30 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei, în temeiul art. 61¹ alin. (5), (6) și (7) din Legea nr. 101/2016.

Din analiza susținerilor părților și a documentelor existente la dosarul cauzei, Consiliul reține cele ce urmează:

În calitate de autoritate contractantă, ... SA, prin, a inițiat procedura de atribuire, organizată în vederea încheierii acordului-cadru de servicii având ca obiect „Întreținere curentă pe timp de iarnă Anul I- Anul IV a drumurilor naționale/drumurilor expres/ autostrăzilor din administrarea D.R.D.P ... - Lot 2 - SDN ...”, prin publicarea în SEAP a

anunțului de participare nr. .../16.05.2024, împreună cu documentația de atribuire aferentă.

Valoarea estimată a contractului este de 77.360.526,77 lei, fără TVA, iar criteriul de atribuire a fost stabilit ca fiind „*cel mai bun raport calitate-preț*”.

Împotriva documentației de atribuire, SC ... SRL a formulat prezenta contestație.

Referitor la prima critică din contestație, referitoare la clauza „*În situația în care perioada de staționare pentru utilajele staționate în baze, depășește 72 de ore consecutive, plata acestora în continuare se va confirma și efectua pentru doar 8 ore din 24, la tarif de staționare*” se reține că, în caietul de sarcini, se prevede:

«4.2 Tarife, elemente constitutive ale tarifului

4.2.1 Prestațiile utilajelor închiriate se vor tarifa și plăti cu următoarele tarife:

***Tarif actionare** = tariful care se aplică pentru timpul din programul de lucru în care mijloacele de mecanizare funcționează din momentul emiterii ordinului/dispoziției date de reprezentanții S.I.A./S.D.N. și înregistrarea utilajului în registrul de intrare/ieșire de la baza de deszăpezire, coroborat cu orele active din fisa GPS a utilajului.

***Tarif staționare (tehnologic)** = tariful care se aplica pentru timpul în care mijloacele de mecanizare staționează.

4.2.2 Tariful de staționare nu se va achita în situațiile și pe durata în care utilajele în cauză nu sunt disponibile pentru intervenție (sunt defecte sau lipsa carburant sau deserventi care nu sunt la dispoziția beneficiarului).

4.2.3 În perioadele de timp, în care condițiile meteo-rutiere sunt favorabile, atât personalul deservent cât și mijloacele de mecanizare vor rămâne la dispoziția beneficiarului.

4.2.4 Tarifele nu conțin TVA.

4.2.5 Tarifele vor fi exprimate în lei.

4.2.6 Pentru utilajele închiriate **la cerere** se va deconta actionarea/staționarea (după caz).

4.2.7 În situația în care perioada de staționare pentru utilajele staționate în baze depășește 72 de ore consecutive, plata acestora în continuare se va confirma și efectua pentru doar 8 ore din 24, la tarif de staționare.

Calculul pentru cele 72 de ore se va efectua începând cu ultima ora de acțiune confirmată.

Tarifele unitare de acțiune-staționare, se vor oferta în baza costurilor reale din piață, justificate de elemente constructive, astfel:

Tarif acțiune	Tarif staționare
• cheltuieli cu amortismentul	• cheltuieli cu amortismentul
• cheltuieli cu combustibilul	• cheltuieli salarizare
• cheltuieli cu lubrifianții	• taxe
• cheltuieli salarizare	• cheltuieli indirecte
• cheltuieli anvelope	• profit
• cheltuieli acumulatori	
• taxe	
• cheltuieli indirecte	
• profit	

Ofertanții vor păstra aceleași procente pentru cheltuielile indirecte și profit în cadrul fiecărui pret unitar oferit.”

În același caiet de sarcini se arată:

«Asigurarea permanentei pe perioada contractului și/sau ordinelor emise este în întregime în responsabilitatea Prestatorului și va fi conform legislației în vigoare, iar utilajul cu operatorul/conducatorul auto (deservent) vor fi la dispoziția Beneficiarului.

5.1.2. Perioada de desfășurare a prestațiilor, conform „Normativ privind prevenirea și combaterea inzăpezirii drumurilor publice ” - indicativ AND nr. 525/2013, este cuprinsă pe perioada anul I, II, III și IV , astfel:

- **20.10 anul curent - 31.03 anul următor** (de la momentul intrării în vigoare a Ordinului de intrare în baza de deszăpezire până la Ordinul de ieșire din baza de deszăpezire).»

Chestiunea plății parțiale a staționării a fost dezlegată de Consiliu în alte litigii recente în care a fost implicată ... SA, prin:

a) decizia nr. .../07.06.2024, din care cităm:

«Referitor la critica 2. vizând eliminarea specificației din caietul de sarcini, conform căreia autoritatea contractantă va efectua plata pentru staționare doar pentru 8 ore din 24, Consiliul o va admite pentru următoarele motive:

[...] Consiliul nu va reține ca întemeiate susținerile autorității contractante potrivit cărora *pe perioada ultimilor 8 ani de când a utilizat același tip de contract pentru serviciile de dezapezire că există perioade lungi, uneori chiar mai lungi de o lună de zile, în care datorită condițiilor meteo favorabile, utilajele prestatorului staționează, generând cheltuieli Autorității Contractante*, deoarece modul în care ... SA prin DIRECȚIA REGIONALĂ DE DRUMURI ȘI PODURI [...] trebuie să-și întocmească documentația de atribuire, trebuie să se raporteze, pe de o parte, la noile schimbări meteorologice, iar, pe de altă parte, indiferent de aceste schimbări, **nu poate bloca utilajele și personalul deservent, deținute de către un ofertant, dar să plătească parțial staționarea**, cum s-a arătat mai sus.

De asemenea, Consiliul va constata a fi neîntemeiată și afirmația autorității conform căreia *condiția impusă vine în avantajul Prestatorilor, întrucât aceștia vor avea posibilitatea de a fi plătiți (8 ore din 24) fără efectuarea activităților de dezapezire*, întrucât modul în care respectivele utilaje (buldoexcavator, tractor de mare capacitate etc.) cu deservenți ar fi putut fi folosite pe perioada în care nu sunt mobilizate la dispoziția achizitoarei nu este stabilit de către aceasta, ci de către fiecare operator economic, în raport cu contractele pe care le are în derulare și în raport de managementul propriu al fiecărei societăți.

De altfel, se poate observa că pledoaria organizatoarei procedurii este bazată pe modul de gestionare a situației legate de necesitatea mobilizării de către operatorii economici, și nu de necesitatea sa în impunerea unor astfel de condiții care, în plus, presupun, astfel cum a susținut și contestatoarea, o plată *parțială*, în sensul în care vor fi plătite doar 8 ore de staționare din cele 24 ore prestate, deși utilajele și deservenții sunt la dispoziția achizitoarei, conform pct. 4.2.3, din caietul de sarcini, potrivit căruia *În perioadele de timp, în care condițiile meteo-rutiere sunt favorabile, atât personalul deservent cât și mijloacele de mecanizare vor rămâne la dispoziția beneficiarului*.

De altfel, chiar autoritatea contractantă, în punctul său de vedere, arată că *avea la dispoziție fie varianta de a scoate din bază utilajele o perioadă scurtă de timp (situație în care prestatorului nu i se achită niciun fel de tarif, întrucât utilajele nu erau la dispoziția Autorității Contractante, nefiind mobilizate în baze) și a le remobiliza imediat ce acest lucru ar fi devenit necesar, fie varianta prezentată în documentația de atribuire, în care fără a se scoate utilajele din baze, se achită prestatorului un tarif minim, de 8 ore staționare, din 24*.

[...] **Mentținerea utilajelor și a deservenților la dispoziția sa atrage obligația corelativă a plății acestora la tariful de staționare.**

[...] autoritatea contractantă a definit în mod clar tariful de staționare, neprezentând o justificare a impunerii ambelor condiții respectiv și a celei de mentținere la dispoziția sa atât a mijloacelor de mecanizare, cât și a deservenților, cât și a celei de plată a doar 8 ore din 24 ore prestate.

Prin urmare, în forma în care este redactat caietul de sarcini, ofertanții sunt obligați la acordarea de anumite gratuități autorității, în sensul de a accepta neplata unor ore de staționare, deși mijloacele de mecanizare și personalul deservent sunt la dispoziția sa.

Relevant este și faptul că obiectul acordului-cadru, conform cap. II.1.1. din anunțul de participare este *Întreținere curentă pe timp de iarnă*, astfel că necesitatea sa obiectivă trebuie raportată la obiectul acordului-cadru. Or, impunerea condiției ca utilajele și personalul deservent să fie la dispoziția autorității contractante fără să acționeze, excede îndeplinirii necesității sale care derivă din obiectul acordului-cadru, astfel cum a fost definit prin caietul de sarcini, și principiilor care stau la baza achizițiilor publice prevăzute la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 98/2016.

În concluzie, în cazul în care autoritatea contractantă dorește ca mijloacele de mecanizare și personalul deservent să fie la dispoziția sa chiar dacă nu sunt utilizate o anumită perioadă de timp, aceasta are obligația de a achita contravaloarea serviciilor în totalitatea lor.

Prin urmare, față de cele expuse, Consiliul va obliga autoritatea contractantă la eliminarea cerinței de la cap. 4.2.7 din caietul de sarcini.

Totodată, autoritatea va putea, fie să prevadă o anumită perioadă în care condițiile meteo sunt favorabile și în care personalul deservent și mijloacele de mecanizare *vor fi la dispoziția sa*, perioadă pentru care va fi plătit tariful de staționare, eliminând obligația ca personalul și mijloacele de mecanizare să rămână permanent la dispoziția sa, fiind necesar să

fie stabilit un/o termen/perioadă de mobilizare rezonabil/ă în vederea transportului acestor utilaje la/de la bazele de deszăpezire la/de la sediul acestora, fie în cazul în care dorește ca personalul și mijloacele de mecanizare să rămână permanent la dispoziția sa să plătească integral orele de staționare, nu doar o parte din acestea (8 ore din 24 ore).

În oricare dintre variantele alese, autoritatea contractantă va trebui să asigure operatorilor economici informații complete și explicite cu privire la timpul de staționare și plata acestuia, astfel încât aceștia să-și poată întocmi oferta în mod corespunzător, ... SA prin DIRECȚIA REGIONALĂ DE DRUMURI ȘI PODURI [...] fiind obligată să respecte dispozițiile art. 154 din Legea nr. 98/2016, care stabilesc: *Autoritatea contractantă are obligația de a elabora documentația de atribuire care conține toate informațiile necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și precisă cu privire la cerințele achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire.*

Pe cale de consecință autoritatea va fi obligată să modifice și clauzele contractuale din modelul contractului subsecvent, astfel încât să fie corelate noile informații pe aspectul soluționat mai sus.»

b) decizia nr. .../29.05.2024, din care cităm:

«[...] Consiliul apreciază că sunt întemeiate criticile contestatoarelor în acest sens.

În justificarea acestei concluzii, Consiliul are în vedere și faptul că în caietul de sarcini, tot la cap. 4.2 *Tarife, elemente constitutive ale tarifului*, la pct. 4.2.1, se precizează că prestațiile utilajelor închiriate se vor tarifa și plăti cu următoarele tarife:

„Tarif acționare = tariful care se aplică pentru timpul din programul de lucru în care mijloacele de mecanizare funcționează din momentul emiterii ordinului/dispoziției date de reprezentanții S.I.A./S.D.N. și înregistrarea utilajului în registrul de intrare/ieșire de la baza de deszăpezire, coroborat cu orele active din fisa GPS a utilajului.

Tarif staționare (tehnologic) = tariful care se aplica pentru timpul în care mijloacele de mecanizare staționează”

iar la cap. 5.1. – *Cerințe generale*, au mai fost prevăzute următoarele:

5.1.5 Prezentarea la S.I.A./S.D.N. sau în bazele de deszăpezire a utilajelor se va face conform Ordinului de intrare în baze, într-un interval de maxim 24 ore de la emiterea Ordinului și până la intrarea în baza de deszăpezire.

La intrarea în Bazele de deszăpezire se va întocmi un proces verbal Anexa nr. 4 între reprezentantul Prestatorului și Șeful bazei de deszăpezire, în care se va consemna starea utilajului și a echipamentelor (corespunde, nu corespunde).

5.1.6 Beneficiarul își rezervă dreptul de a modifica unilateral perioada de execuție a contractului subsecvent „în funcție de asigurarea financiară și de condițiile meteo”; notificarea va fi făcută cunoscută Prestatorului cu cel puțin 48 de ore înainte de aplicare.

Beneficiarul poate modifica perioada de închiriere, numărul de autovehicule și utilaje cu deservent, numărul de ore/utilaj și locația, în funcție de fondurile repartizate sau de apariția unor circumstanțe care nu au putut fi prevăzute la data încheierii contractului.”

Față de cele evocate, Consiliul constată că autoritatea contractantă a impus ca mijloacele de mecanizare și personalul deservent să fie la dispoziția sa și **în perioadele de timp, în care condițiile meteo-rutiere sunt favorabile**. Cu toate acestea, nu vor fi plătite decât 8 ore din 24 cu tarif de staționare. Or, **în condițiile în care a fost impusă prezența atât a personalului, cât și a utilajelor, și fiind prevăzute tarife separate pentru orele de staționare, este justificată cererea de a se plăti orele efectiv staționate.**

De altfel, în Anexa 2B – *Centralizator deszăpezire pe DN* s-a prevăzut un tarif distinct pentru orele de staționare, iar utilajele vor staționa, spre exemplu 72 ore consecutiv, astfel că **autoritatea contractantă trebuie să plătească orele staționate (72 ore) și nu un număr mai mic.**

Acest lucru este determinat de faptul că, potrivit art. 3 alin. (10) lit. I) din Legea nr. 98/2016, contractul de achiziție publică este definit ca fiind: *„contractul cu titlu oneros, asimilat, potrivit legii, actului administrativ, încheiat în scris între unul sau mai mulți operatori economici și una ori mai multe autorități contractante, care are ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii”,* prin urmare, autorității îi revine obligația de a plăti toate orele efectuate, respectiv cele de acționare și cele de staționare, neputându-se admite plata parțială a orelor de staționare.

Legat de acest aspect, Consiliul nu va reține ca întemeiate susținerile autorității contractante potrivit cărora pe parcursul derulării ultimelor acorduri cadru de întreținere curentă pe timp de iarnă, în perioada 2016-2020, respectiv 2020-2024, a fost utilizat același tip de contract pentru serviciile de deszăpezire, însă, datorita condițiilor meteorologice favorabile, respectiv a temperaturilor înregistrate, nu este necesară folosirea utilajelor prestatorului care sunt prezente în bazele de deszăpezire, astfel că aceste utilaje, practic, doar staționează, generându-i cheltuieli, deoarece modul în care ... SA, prin D.R.D.P. [...] trebuie

să-și întocmească documentația de atribuire, trebuie să se raporteze, pe de o parte, la noile schimbări meteorologice, iar, pe de altă parte, indiferent de aceste schimbări, nu poate bloca utilajele și personalul deservent, deținute de către un ofertant, dar să plătească doar parțial staționarea, așa cum s-a arătat mai sus.

De asemenea, Consiliul va respinge ca neîntemeiată și afirmația autorității conform căreia „*condiția impusă este în avantajul Prestatorilor, întrucât aceștia vor avea posibilitatea de a fi plătiți (8 ore din 24) inclusiv în cazul în care, în acel interval, nu realizează activitate de dezăpezire*”, întrucât, respectivele utilaje (buldoexcavator, tractor de mare capacitate etc.) cu deservenți ar fi putut fi folosite în alte scopuri, în condiții meteorologice favorabile, deci când nu este nevoie de dezăpezire.

Or, la pct. 4.2.3, din caietul de sarcini, s-a impus ca atât personalul deservent, cât și mijloacele mecanizate să rămână la dispoziția beneficiarului, chiar în condiții meteo-rutiere favorabile, neexistând niciun fel de informații referitoare la timpul de lucru al mecanicilor sau alte condiții pe care ofertanții să le aibă în vedere la întocmirea propunerii financiare.

Prin urmare, în forma în care este redactat caietul de sarcini, ofertanții sunt obligați la acordarea de gratuități autorității, în sensul de a accepta neplata unor ore de staționare, deși mijloacele de mecanizare și personalul deservent sunt la dispoziția sa.

Relevant este și faptul că obiectul acordului-cadru, conform cap. II.1.1. din anunțul de participare nr. CN .../29.04.2024, este de asigurare a întreținerii curente pe timp de iarnă, astfel că, necesitatea sa obiectivă trebuie raportată la obiectul acordului-cadru. Or, impunerea condiției ca utilajele și personalul deservent să fie la dispoziția autorității contractante fără să acționeze, excede îndeplinirii necesității sale care derivă din obiectul acordului-cadru, astfel cum a fost definit prin caietul de sarcini, și principiilor care stau la baza achizițiilor publice prevăzute la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 98/2016.

În concluzie, în cazul în care autoritatea contractantă dorește ca mijloacele de mecanizare și personalul deservent să fie la dispoziția sa chiar dacă nu sunt utilizate o anumită perioadă de timp, aceasta are obligația de a plăti contravaloarea serviciilor în totalitatea lor.

De astfel, în punctul său de vedere (comun pentru toate contestațiile, pe acest aspect) autoritatea contractantă nu a prezentat explicații/detalii concrete/edificatoare referitoare la modul de întocmire a ofertei, ci a afirmat repetitiv că societățile contestatoare urmăresc să obțină niște avantaje pentru sine, în detrimentul Autorității Contractante, dar fără a indica respectivele avantaje.

Prin urmare, față de cele expuse, Consiliul va obliga autoritatea contractantă la modificarea caietului de sarcini, astfel încât operatorii economici să fie plătiți pentru perioada de staționare efectivă.

Totodată, autoritatea va putea, fie să elimine cerința de la cap. 4.2.7 din caietul de sarcini, fie să prevadă o anumită perioadă în care condițiile meteo sunt favorabile și în care personalul deservent și mijloacele de mecanizare vor fi la dispoziția sa, perioadă pentru care va fi plătit tariful de staționare, eliminând obligația ca personalul și mijloacele de mecanizare să rămână permanent la dispoziția sa.

În oricare dintre variantele alese, autoritatea contractantă va trebui să asigure operatorilor economici informații complete și explicite cu privire la timpul de staționare și plata acestuia, astfel încât aceștia să-și poată întocmi oferta în mod corespunzător, ... SA - D.R.D.P. [...] fiind obligată să respecte dispozițiile art. 154 din Legea nr. 98/2016, care stabilesc: „*Autoritatea contractantă are obligația de a elabora documentația de atribuire care conține toate informațiile necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și precisă cu privire la cerințele achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire.*”

Pe cale de consecință autoritatea va fi obligată să modifice și clauzele contractuale din modelul contractului subsecvent, astfel încât să fie corelate noile informații pe aspectul soluționat mai sus.

Sunt valabile *mutatis mutandis* în prezenta cauză și statuările Consiliului din decizia nr. .../06.02.2012:

«Referitor la criticile petentei despre perioada de staționare pentru mijloacele de mecanizare, în caietele de sarcini pentru „lucrări și servicii de întreținere curentă iarna-vara a drumurilor naționale - 2012-2014”, capitolul 4.5. - Tarife de închiriere, elemente constitutive ale tarifului, se prevede că:

„4.5.1. Prestațiile utilajelor închiriate se vor tarifa și plăti cu următoarele tarife de închiriere:

Tarif acționare (Ta) = tariful care se aplică pentru timpul din programul de lucru în care mijloacele de mecanizare lucrează efectiv.

Tarif tehnologic (Tt) = tariful care se aplică pentru timpul din programul de lucru în care mijloacele de mecanizare staționează, ca urmare a condițiilor meteo favorabile și este constituit din salariul deserventului de utilaj sau autovehicul de intervenție.

'''
4.5.3.1. *În situația în care perioada de staționare pentru mijloacele de mecanizare staționate în baze depășește 72 de ore consecutive, plata nu se va mai confirma și efectua la ora de staționare, ci numai 8 ore din 24, cu tarif tehnologic.*

Calculul pentru cele 72 de ore se va efectua începând cu ultima oră de acțiune confirmată''.

Totodată, la subcapitolul 4.5.3. se precizează: „în perioadele de timp, în care condițiile meteo-rutiere sunt favorabile, atât personalul deservent cât și mijloacele de mecanizare vor rămâne în bazele de deszăpezire”.

Mai mult chiar, tot în caietele de sarcini, precizându-se obligațiile și responsabilitățile prestatorului, la subcapitolul 4.2.17., s-a menționat că acesta va „respecta cu strictețe comenzile emise de către beneficiar, privind numărul de auto-utilaje, data și ora intrării în baze”, astfel încât, este la îndemâna autorității contractante să stabilească durata perioadei de staționare pentru mijloacele de mecanizare și să se asigure permanența în bazele de deszăpezire, fără a se depăși 72 de ore consecutive.

Consiliul constată că autoritatea contractantă a încălcat normele legale imperative ale art. 2 alin. (2) lit. a) și b) din O.U.G. nr. 34/20096, respectiv principiile nediscriminării și tratamentului egal, care stau la baza atribuirii contractului de achiziție publică, precum și prevederile art. 33 alin. (1) din același act normativ, în temeiul cărora „autoritatea contractantă are obligația de a preciza în cadrul documentației de atribuire orice cerință, criteriu, regulă și alte informații necesare pentru a asigura ofertantului o informare completă, corectă și explicită cu privire la modul de aplicare a procedurii de atribuire”. În cazul de față informațiile nu sunt în măsură să permită o informare completă și corectă cu privire la plata pentru perioada de staționare a utilajelor și a personalului.

Față de cele mai sus prezentate, reiese că sunt întemeiate criticile contestatoarei și se impune revizuirea paragrafului 4.5.3.1, deoarece, **în situația în care prestatorul va trebui să pună la dispoziția beneficiarului atât utilajele necesare, cât și personalul aferent, este justificată afirmația petentei că tarifarea se va face pentru perioada efectiv staționată. Autoritatea contractantă va trebui fie să elimine paragraful analizat, fie să prevadă plata corespunzătoare pentru perioada de indisponibilizare a utilajelor și a personalului.**

Conform art. 431 alin. (2) C. proc. civ., oricare dintre părți poate opune lucrul anterior judecat într-un alt litigiu, dacă are legătură cu soluționarea acestuia din urmă. Art. 28 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 dispune că deciziile Consiliului sunt obligatorii pentru părțile cauzei, deci inclusiv pentru autoritatea contractantă ... SA, iar insistența utilizării acestei clauze, cunoscând caracterul ei nelegal statuat în mod definitiv de Consiliu, poate îmbrăca alte valențe.

Sunt de observat și cele reținute de Consiliu în decizia nr. .../10.09.2021:

«Contestatoarea consideră că documentația de atribuire solicită serviciu de permanență (a se vedea clauza 5.1 și 9.7 din contractul subsecvent și pct. 1.12, 5.14, 3.13 din caietul de sarcini), și totuși limitează plata staționării în bază la 8 ore/zi/utilaj, atât la pct. 5.1 din modelul de contract subsecvent, cât și la pct. 9.7.5 din caietul de sarcini: „Staționarea în bază se va plăti în limita a 8 ore/zi/utilaj”.

Consiliul reține că atât prevederile contractuale, cât și prevederile caietului de sarcini obligă prestatorul să asigure permanent serviciul de staționare în perioada 15 noiembrie (an curent) – 15 martie (an următor), dar și să asigure, la fiecare bază de deszăpezire, un serviciu operativ cu caracter permanent, în scopul coordonării utilajelor și a echipelor de intervenție, cu un sistem informațional propriu (radio, telefon, telefon mobil, stații de emisie recepție), să cunoască în orice moment situația reală de pe teren, organizând în acest scop modalitatea considerată oportună de obținere a informațiilor din teren.

În condițiile date, deși dorește rezervarea permanentă a mașinilor în acest interval și existența unei infrastructuri la bază și în teren, dorește ca aceste servicii să fie plătite pentru un interval de 8 ore. Consiliul reține că pe lângă faptul că documentația de atribuire este dezechilibrată în defavoarea prestatorului, oricum nu îi aduce un avantaj autorității, în condițiile în care operatorii vor introduce valoarea serviciilor nedecontate pe celelalte tarife. În

egală măsură, dezechilibrul contractual poate crea premisele imposibilității obiective a ofertantului de a duce la bun sfârșit contractul, aspect care va crea probleme atât autorității contractante și cetățenilor din unitatea administrativ-teritorială, dar și operatorului economic. Astfel, nu este de interes pentru niciuna dintre părți să subevalueze contractul, ci prețul trebuie să fie unul corect, întreaga legislație a achizițiilor bazându-se pe echilibrul contraprestațiilor, și nu pe spolierea prestatorilor.

Prin urmare, Consiliul reține că autoritatea contractantă trebuie să își adapteze modelul de contract astfel încât tariful de staționare să fie achitat corespunzător, pe toată perioada aferentă. Consiliul reține că astfel de contracte sunt semnate și de alte autorități, respectiv Compania Națională de Autostrăzi și Infrastructură Rutieră, aceasta decontând integral tariful de staționare.

Temeinicia raționamentului și considerente ce țin de consecvența propriei jurisprudențe determină adoptarea soluțiilor de mai sus și în speța de față, urmând ca autoritatea contractantă să elimine clauza potrivit căreia *„în situația în care perioada de staționare pentru utilajele staționate în baze, depășește 72 de ore consecutive, plata acestora în continuare se va confirma și efectua pentru doar 8 ore din 24, la tarif de staționare”*, având libertatea fie să prevadă perioada în care personalul deservent și mijloacele mecanizate rămân la dispoziția sa, perioadă pentru care va fi plătit tariful de staționare, fie să elimine obligația ca personalul și mijloacele de mecanizare să rămână permanent la dispoziția sa.

Actuala opinie a autorității, că prestatorii nu ar efectua practic niciun serviciu este eronată, întrucât simpla indisponibilizare a utilajelor și a personalului deservent în favoarea autorității reprezintă un veritabil serviciu, a cărui contravaloare cade în sarcina autorității beneficiare, contractul fiind sinalagmatic (obligațiile născute din acesta sunt reciproce și interdependente – art. 1.171 C. civ.). Legislația achizițiilor publice nu interzice revizuirea acordului-cadru/ contractului de achiziție publică, prin consensul părților, atunci când datele obligatorii unei asemenea revizuirii devin disponibile părților.

În acest sens, în spețe similare, Completul 4 s-a pronunțat recent, prin Deciziile nr. ... din 05.06.2024 și nr. ... din 21.06.2024

Referitor la specificația de la pct. 4.1.1 din caietul de sarcini *„Sistemul de funcționare al răspânditorului de material să fie comandat exclusiv din cabină cu sistem hidraulic cu motor auxiliar. Nu se acceptă ca echipamentul RSP să fie antrenat cu roată ajutătoare pe sol sau de roata mașinii”*, în punctul său de vedere, autoritatea a precizat că a introdus specificația în caietul de sarcini pentru reducerea consumului de materiale, în vederea optimizării modului de acționare cu sare, respectiv din considerente precum:

- Utilajele care au echipamentul RSP acționat de roată ajutătoare nu pot controla eficient pornirea/oprirea răspândirii sării, aceasta fiind condiționată de mișcarea utilajului. Din acest motiv, aceste utilaje nu se pot folosi în acțiuni de patrulare, care necesită răspândirea sării cu rol preventiv, numai în anumite locații în anumite circumstanțe, conform normativ AND 525;

- Utilajele care au echipamentul RSP acționat de roată ajutătoare nu au un bun control al consumului de sare. Acestea încep să răspândească sare în momentul pornirii de pe loc, respectiv sunt obligate să consume întreaga cantitate de sare, neavând posibilitatea tehnică de a fi descărcate la întoarcerea în bază;

- Această tehnologie a echipamentelor RSP acționat de roată ajutătoare, este o tehnologie actualmente învechită, în prezent fiind de multe ori în situația în care se găsesc cu dificultate piese de schimb pentru reparații. De asemenea, în prezent sunt disponibile pe scară

largă, noi sau second-hand, echipamente RSP mult mai performante, cu motor propriu, care au un control eficient al consumului de sare, care sunt și mult mai ușor de întreținut, fiind mai noi.

Din analiza specificației în lumina acestor justificări se poate observa că achiziția a impus pentru echipamentul răspânditor („RSP”) o soluție constructivă, nefiind permis operatorilor economici să aleagă tipul echipamentului raportat la modalitatea de antrenare a acestuia. În situația în care atingerea scopului pentru care a fost impus utilajul poate fi realizat prin răspândirea sării/altui material și cu echipamente acționate de roată ajutătoare, exceptarea acestora nu este nici justificată și nici legală.

Prin modul de elaborare a cerinței au fost nesocotite dispozițiile art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016, potrivit cărora specificațiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe efective între operatorii economici, precum și prevederile art. 156 alin. (2) din aceeași lege, potrivit cărora, cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de obiectul contractului, specificațiile tehnice nu precizează un anumit producător, o anumită origine sau un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate de un anumit operator economic și nici nu se referă la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau produse.

Reglementarea tehnică „Normativ privind prevenirea și combaterea înzăpezirii drumurilor publice”, indicativ AND 525-2013, aprobată prin Ordinul ministrului delegat pentru proiecte de infrastructură de interes național și investiții străine și al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 289/2.170/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 395 din 1 iulie 2013, cu modificările și completările ulterioare, nu conține prevederi vizând antrenarea echipamentului răspânditor.

Achiziția poate să își descrie *în mod concret* necesitatea și să lase la libera apreciere a operatorilor economici modalitatea de acoperire a acesteia – necesitate ce pare să constea în reducerea consumului de materiale, optimizarea modului de acționare cu sare, controlarea eficientă a pornirii/opririi răspândirii sării, împrăștierea uniformă a sării, necondiționarea de mișcarea utilajului, posibilitatea tehnică de descărcare la întoarcerea în bază, accesul la piese de schimb pentru reparații, necesitate în mod obiectiv adecvată pentru beneficiar și pentru interesul public pe care îl servește și care, din această cauză, nu ar trebui ignorată sau cenzurată. Pe de altă parte, Consiliul are în vedere că dispozițiile legale aplicabile în materia achizițiilor publice nu obligă autoritatea să accepte prestarea de servicii care nu corespund necesităților sale, însă trebuie să permită operatorilor economici propunerea de soluții tehnice care să îi acopere nevoile definite în caietul de sarcini, nu să impună specificații care să restricționeze participarea la procedură. Accentul cade pe efectul scontat de autoritate (necesitățile redată anterior, definite și descrise corespunzător), nu pe o anumită soluție constructivă a echipamentului de răspândire.

În acest context, trebuie amintit că este în interesul public și al companiei contractante să propună contractul unui număr cât mai mare de concurenți. Astfel cum a precizat deja fosta Curte de Justiție a Comunităților Europene în Hotărârea din 23 decembrie 2009, CoNISMa, C-305/08, EU:C:2009:807, punctul 37, unul dintre obiectivele normelor Uniunii în materia achizițiilor publice este deschiderea spre o concurență cât mai extinsă posibil. Această deschidere spre concurență nu este avută în vedere doar în raport cu interesul Uniunii privind libera circulație a bunurilor și a serviciilor, ci și în raport cu interesul propriu al autorității contractante implicate, care dispune astfel de o alegere mai vastă cu privire la oferta cea mai avantajoasă economic și cea mai potrivită nevoilor sale. Prin faptul că ar acorda potențialilor ofertanți șansa de a prezenta oferte, autoritatea s-ar priva de această posibilitate. Raționamentul este reiterat constant în jurisprudența Curții, exemple fiind Hotărârea Bayerischer Rundfunk și alții, C-337/06, EU:C:2007:786, punctul 39, și Hotărârea din 18 decembrie 2014, Data Medical Service, C-568/13, EU:C:2014:2466, punctul 34. Aceeași direcție este trasată și de art. 50 din Legea nr. 98/2016, unde este specificat:

„(1) Autoritățile contractante nu vor concepe sau structura achizițiile ori **elemente ale acestora** cu scopul exceptării acestora de la aplicarea dispozițiilor prezentei legi **ori al restrângerii artificiale a concurenței**.

(2) În sensul alin. (1), se consideră că există o restrângere artificială a concurenței în cazul în care achiziția ori **elemente ale acesteia sunt concepute sau structurate cu scopul de a favoriza ori dezavantaja în mod nejustificat anumiți operatori economici.**”

Directiva 2014/24 stabilește anumite limite pe care autoritatea contractantă trebuie să le respecte, astfel cum a reținut și Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Hotărârea din 25 octombrie 2018, Roche Lietuva, C-413/17, EU:C:2018:865, punctele 32-37, redată mai jos, aplicabile *mutatis mutandis*:

32. Printre altele, la articolul 42 alineatul (2) din Directiva 2014/24 se **impune** ca specificațiile tehnice să permită accesul egal al operatorilor economici la procedura de achiziție și să nu aibă efectul de a crea obstacole nejustificate în calea deschiderii către concurență a achizițiilor publice.

33. Această cerință concretizează, în scopul formulării specificațiilor tehnice, principiul egalității de tratament care figurează la articolul 18 alineatul (1) primul paragraf din directiva menționată. Potrivit acestei dispoziții, autoritățile contractante îi tratează pe operatorii

economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporțională.

34. Astfel cum Curtea a statuat deja, **principiile egalității de tratament, nediscriminării și transparenței au o importanță crucială în ceea ce privește specificațiile tehnice, având în vedere riscurile de discriminare legate fie de alegerea acestora, fie de modul lor de formulare** (a se vedea, în ceea ce privește Directiva 2004/18,

Hotărârea din 10 mai 2012, Comisia/Tările de Jos, C-368/10, EU:C:2012:284, punctul 62).

35. În plus, se precizează la articolul 18 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva 2014/24 că o achiziție nu poate fi concepută cu intenția de excludere a acesteia din domeniul de aplicare al directivei menționate sau de restrângere artificială a concurenței și că se consideră că **se restrânge artificial concurența în cazul în care achiziția este concepută cu intenția favorizării sau a dezavantajării nejustificate a anumitor operatori economici**.

36. În aceeași ordine de idei, considerentul (74) al Directivei 2014/24 enunță că specificațiile tehnice ar trebui „elaborate în așa fel încât să se evite restrângerea în mod artificial a concurenței prin cerințe care favorizează un anumit operator economic, în sensul că preiau caracteristicile esențiale ale produselor, serviciilor sau lucrărilor oferite în mod obișnuit de acel operator economic”. Astfel, tot potrivit acestui considerent, „ar trebui să fie posibilă prezentarea unor oferte **care să reflecte diversitatea soluțiilor tehnice**, a standardelor și a specificațiilor tehnice de pe piață”.

37. Respectarea acestor cerințe este cu atât mai importantă atunci când, precum în speță, specificațiile tehnice care figurează în caietul de sarcini al unui contract de achiziții sunt formulate în mod deosebit de detaliat. Astfel, **cu cât specificațiile tehnice sunt mai detaliate, cu atât este mai important riscul ca produsele unui anumit producător să fie favorizate.**

În speță, pornind de la argumentația construită de compania beneficiară, forul administrativ-jurisdicțional determină că nu se justifică interdicția în referință, bizuită exclusiv pe soluția constructivă cu roată ajutătoare, deoarece diferențierea pe care o introduce autoritatea ar fi trebuit analizată în raport cu fiabilitatea echipamentului „RSP”, prin prisma necesităților evocate mai sus, iar nu cu amintita soluția constructivă.

Puse în balanță explicațiile autorității și argumentele contestatorului, privite prin prisma legislației incidente, forul jurisdicțional apreciază că asigurarea neîngrădită a accesului operatorilor la achiziție și complianța ofertelor în funcție de scopul concret urmărit trebuie să prevaleze condiționalității de ordin tehnic introdusă de autoritate în documentele licitație. Așadar, criticile de la pct. B.1 din contestație fiind întemeiate, autoritatea contractantă va trebui să elimine cerința „Sistemul de funcționare al răspânditorului de material să fie [...] cu sistem hidraulic cu motor auxiliar. Nu se acceptă ca echipamentul RSP să fie antrenat cu roată ajutătoare pe sol sau de roata mașinii”, autoritatea putând adăuga, dacă le apreciază necesare și în măsura în care le poate descrie suficient de concret și precis, specificații care să reflecte efectele pe care urmărește să le obțină prin utilizarea echipamentului de răspândire. De bună seamă, autoritatea beneficiază de o largă marjă în formularea specificațiilor tehnice, cunoscând cel mai bine produsele de care are nevoie și fiind cea mai în măsură să stabilească cerințele care trebuie îndeplinite pentru a obține rezultatele dorite – Hotărârea din 25 octombrie 2018, Roche Lietuva, C-413/17, EU:C:2018:865. Totodată, autoritățile dispun de libertatea de a determina, în conformitate cu nevoile lor, nivelul de calitate tehnică pe care trebuie să îl asigure ofertele depuse în funcție de caracteristicile și de obiectul contractului și de a stabili un prag minim pe care aceste oferte trebuie să îl respecte din punct de vedere tehnic. Oferta care nu atinge un asemenea prag nu corespunde nevoilor autorității și nu trebuie luată în considerare la stabilirea ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic – Hotărârea din 20 septembrie 2018, Montte, C-546/16, EU:C:2018:752.

Pentru toate aceste motive, în temeiul art. 26 alin. (2) și (5) din Legea nr. 101/2016, Consiliul va admite, în parte, contestația formulată de SC ... SRL, în contradictoriu cu ... S.A., prin prin, și va obliga autoritatea contractantă să adopte următoarele măsuri de remediere:

a) eliminarea clauzei „în situația în care perioada de staționare

pentru utilajele staționate în baze, depășește 72 de ore consecutive, plata acestora în continuare se va confirma și efectua pentru doar 8 ore din 24, la tarif de staționare” din modelul de contract și caietul de sarcini, autoritatea contractantă având libertatea fie să prevadă perioada în care personalul deservent și mijloacele mecanizate rămân la dispoziția sa, perioadă pentru care va fi plătit tariful de staționare, fie să elimine obligația ca personalul și mijloacele de mecanizare să rămână permanent la dispoziția sa.

b) eliminarea specificației „Sistemul de funcționare al răspânditorului de material să fie [...] cu sistem hidraulic cu motor auxiliar. Nu se acceptă ca echipamentul RSP să fie antrenat cu roată ajutătoare pe sol sau de roata mașinii” de la pct. 4.1.1 din caietul de sarcini.

Mențiunea comandării exclusiv din cabină poate fi păstrată, fiind în acord cu Normativul AND 525/2013.

Admiterea este doar în parte, întrucât capătul de cerere privind obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată va fi respins, având în vedere că până la data prezentei, contestatorul nu a depus niciun document prin care să facă dovada cheltuielilor efectuate cu soluționarea contestației, așa cum prevede art. 452 din Codul de procedură civilă („Partea care pretinde cheltuieli de judecată trebuie să facă, în condițiile legii, dovada existenței și întinderii lor, cel mai târziu la data închiderii dezbaterilor asupra fondului cauzei”).

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți, în conformitate cu dispozițiile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 101/2016.

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

CONSILIUL DECIDE:

În temeiul art. 26 alin. (2) și (5) din Legea nr. 101/2016, admite, în parte, contestația formulată de SC ... SRL, în contradictoriu cu ... S.A., prin prin ... și obligă autoritatea contractantă să adopte următoarele măsuri de remediere:

a) eliminarea clauzei „în situația în care perioada de staționare pentru utilajele staționate în baze, depășește 72 de ore consecutive, plata acestora în continuare se va confirma și efectua pentru doar 8 ore din 24, la tarif de staționare” din modelul de contract și caietul de sarcini, autoritatea contractantă având libertatea fie să prevadă perioada în care personalul deservent și mijloacele mecanizate rămân la dispoziția sa, perioadă pentru care va fi plătit tariful de staționare, fie să elimine obligația ca personalul și mijloacele de mecanizare să rămână permanent la dispoziția sa.

b) eliminarea specificației „Sistemul de funcționare al răspânditorului de material să fie [...] cu sistem hidraulic cu motor auxiliar. Nu se acceptă ca echipamentul RSP să fie antrenat cu roată

ajutătoare pe sol sau de roata mașinii” de la pct. 4.1.1 din caietul de sarcini.

Respinge, ca nefondată, cerere de obligare a autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată.

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți, în conformitate cu dispozițiile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 101/2016.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere, în termen de 10 zile de la comunicare.

Redactată în 4 exemplare originale, conține 18 (optsprezece) pagini.